

Megjelenik ez a lap hetenkint kétszer, kedden és pénteken.

Ára:

Egész évre . . . 6 ft. — kr.
Félévre . . . 3 ft. — kr.
Negyedévre . . . 1 ft. 50 kr.

Szerkesztői kiadói szállás:
Kenyeres Adolf ügyvédi
íródája, Nagypiaczcon.

NEMERE.

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap.

Hirdetési díj:

3 hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért 4 kr. (1—10 sornyi hirdetés ára mindig 40 kr.) — Bélyegdíj minden igtatáskor 30 kr. — Nagyobb hirdetéseknek alku szerint. — Hirdetések fölvetnek a szerkesztőségben és Römer és Kammer nyomdájában.

Hétfalu, 1871. február 1.

Tisztelt szerkesztő ur!

A „Nemere“ tisztelt olvasói közt, úgy hallom, többen vannak, főleg e vidéken, kik előtt Hétfalu története s Brassóhozi viszonya terra incognita, tehát nem csoda, ha némelyek a kolozsvári ügyvédegyletnek e lap 6. számában is közölt törvényjavaslatára kétkedőleg rázzák fejüket s a jelenlegi surlódásokat hasztalan erőlködésnek bélyegzik. E Hétfalura nézve életkérdés jogos megoldást kíván s reméljük, hogy ha a mostoha mult süket volt a százados panaszra: kormányunk rövid idő múlva véglegesen megszüntetendi az áljobbágyság kinzó uralmát.

Ez érdekes ügy fontossága megkivánja az olvasó közönség kellő tájékozását, azért hadd álljon itt t. Szathmáry Károly hazánkfia azon czikke, mely a „Hon“ mult évi 124. számában jelent meg.

A brassóvidéki székelyek.

Brassótól észak-keletre, a Tatrag vize mellékén és egészen az ország határszéleire szolgálva fekszik azon hét helység (Hosszufalu, Bácsfalu, Türkös, Csernátfalu, Tatrag, Zajzon és Pürkeresz), melyekről e vidékieket „hétfalusiaknak“ is szokták nevezni. Eredetileg ide bevonult székelyek; kiejtésükre legközelebb állók a moldovai csángókhoz.

Szorgalmas, becsületes nép, mely nyelvét, nemzetiségét a századokon át reájok gyakorolt nyomás dacára is fenn tartotta, s bár rendszeresen szegényítették, iskoláit, közmivelségi eszközeit képes volt maig türethető állapotban fentartani.

Ama kérdésre: hogyan kerültek ezen faluk székely lakói a szász földre, hazánk történetkönyve felel.

A szászok, kik saját fennhangzó állításuk szerint „ad retinendum coronam“, (az ország fentartására) de tulajdonképen, mint a németalföldi tengerelőntések miatt Szászországba menekült bujdosó nép, a mongolok által teljesen elpusztított alsó erdélyi vidékek benépesítésére vonattak be s telepítettek le ide, inkább a béke, mint a harc népei lévén, nem látszottak eléggé alkalmasoknak a terhes és sok önfeláldozást igénylő végőri szolgálatra. Ezért már korábban a harcosabb székely törzsből is néhány ezer embert telepítettek királyaink a végvidék megerősítésére.

Kittünik ez különösen II. Endre királyunknak egy adományleveléből 1211-ből, midőn ezen hét falut és vidékét oly föltétel mellett adományozza a német lovagrendnek, hogy ez Törösvár erődöt a fenyegető kunok s más, netalán betörést kísérő népek ellen fölépítvén, eme föld népét vár és végőri szolgálatra alkalmazzassa, tőlük azonban mint szabadföldiektől semmi adót nem szedhet.

Ez okmány tiszta fényt vet e föld lakóinak jogi helyzetére, melynek nyomán kiviláglik, hogy azok a törvényeinkben szabatosan körülírott „milites castrenses“ek várhoz tartozó katonák sorába tartoztak, s végőri szolgálatokon és az illető várakban tett őrségi kötelességeken kívül egyéb nem tartoztak.

A német lovagrend, melynek tilos tüzelméről hazai történelmünk bő adatokat nyújt, birtokaitól megfosztatván, a határvidéki és végvári szolgálatot a magára hagyott nép nagy áldozatokkal teljesítő Nagy Lajos királyunkig.

E nagy királyunk 1377-ben oláhországi táborozásából hazatérvén, a végvárat s ezek között Törösvárát is, melyet a lovagrend különben is csak fából épített volt, igen romladosított és védképtelen állapotban találta: ugyanazért e várat és annak környékét azon föltétel alatt, hogy azt kőből, szilárdan felépítsék, a brassóiaknak adományozta, a kapitányság kinevezési jogának és a nép eddigi szolgálmányainak fentartása mellett.

De már Zsigmond történetileg ismert örökös pénzülségben szenvedvén, a várat és vidékét Brassónak újra zálogba veti, s a földet magát is Brassó vidékéhez csatolja; a nép eddigi szabadságát és jogait azonban oklevelileg kikötvén.

De miután a kapitányság kinevezési jogairól

lemondott, a szolgálattelvő nép ez idő óta ki volt téve több tekintetben a brassói élelmes tanács kényének és terjeszkedési vágyainak, kik már a gyáva és pénztelen II. Ulászlónál kieszközlük, hogy Törösvár az ország törvényei ellenére a tiszta fiskalitások sorából kitöröltsék.

A nemzeti fejedelmek alatt a székely határőrök sorsa valamivel jobbra fordult, de ezek uralmának megszünte után a brassóiak minden erejüket oda irányozták, hogy a határőröket mint jobbágyságokat tüntessék fel, mit részint erőszakos eljárásokkal, részint apró urbéri szolgálmányok kedvező színbeni behozásával több tekintetben el is érték.

A népet lassanként apró taksák és dátók adására vették; külsőségeiket rendre foglalták, havasaiktól, erdeiktől megfoszták s végül saját okmányaikban folyton mint urbéreseikről kezdettek beszélni.

Míg 1772-ben egy kormányrendelet megtiltja a brassóiaknak azon erőszakos foglalást s az urbéri kötelezettségre szorítást tiszti visszaélésnek nevezi; ugyanez kimondja, hogy csak jószántukból vállaltak el a törvény ereje szerint nem kötelező urbéri szolgálmányokat, annak dacára már 1780-ban képes volt Brassó oda vinni a dolgot, hogy Hétfalu lakosai részére más urbéri szabványokat adjanak ki.

A hatalmas gazdag város így törvénytelen jogaiban megerősödvén, visszaéléseit annyira vitte, hogy e községek erdőit, havasait elfoglalta; papot, tanítót, falusi előljárókat a városi magistrátus teve nekik és a 22ezer lakos birtokában csak 4000 holdnyi szántó s mintegy kétannyi legelő maradt; úgy, hogy marháikat Oláhországba kell hajtaniok legeltetés végett.

S annak dacára, hogy még 1782-ben maga a kormányrendelet szóról-szóra ezt mondja: „hogy miután sem régi, sem új urbéri szabályok (a vidékre nézve) nem léteznek, melyből a panaszlók helyzete vagy a szolgálat módja és mértéke kitünjék stb.“ — a brassóiak kivitték, hogy a nép valóságos jobbágyság gyanánt leigáztassék és jogaitól megfosztassék. Ezenkívül más parasztszolgálat és adófizetés szerepelnek.

A fennebb röviden előadottakból kittünik, hogy a jogtalanul elnyomott határvidéki nép vagyonából kiforgatva, közigazgatásilag, sőt egyházilag és nemzetileg is Brassó kényére van bizva, mely elnyomás alól ezek csak 1850—1860-ig, midőn közigazgatásilag különálló terület részt képezett, tudott némileg lélegzethez jutni.

Kitünik továbbá az is, hogy a hazájáért annyiszor vérzett, sokszor majdnem kiirtott maroknyi székelység teljes elszegényedésnek s úgy vallásos, mint nemzeti elnyomásnak néz eléje.

Mindezekért méltányosnak, sőt hazafiúi kötelességünknek tartjuk, e szorgalmas, de szegény vidék népének érdekében felszólalni akkor, midőn ezt törvényhozásilag újra Brassó vidékéhez szándékolják csatolni, közigazgatásilag is talán ugyanide rendelni, a midőn sem anyagi, sem szellemi léte nem lenne a hatalmas város pressiójával szemben talán évtizedekre sem biztosítva.

Mi nem akarunk proselytákat teremteni, tiszteljük mások vallásos ügy, mint nemzeti érzületeit; de a magunkét sem hagyjuk, s valamint minden időben kötelességünknek ismerjük sajtó utján védeni bármely más faj törvénytelenül sértett igazát, a saját magunkét sem tartjuk elejtendőnek soha.

Azért határozottan és minden más érdek nélkül, csupán a szabadság és saját fajunk érdekében, csak támogatni tudjuk e vidék lakóinak azon — már a törvényhozáshoz is benyújtott — kérelmét, hogy igazságszolgáltatás tekintetében külön területet nyerjen, (melyet már birt is), s közigazga-

tásilag is oda csatoltassék, hová hajlamai és létele fentartása érdekei vezérlik.

E nép sokat, igen sokat vesztett. Elvesztette vagyona nagy részét: elvesztette előjogait: mentse meg a törvényhozás leg-alább utolsó sibylla-könyveit: nemzeti és vallásos szabadságát és valódi honszeretének alapjait.

Hun.

Czikkiróval nem érthetünk egyet az ajánlott eljárásra nézve. Az alkotmányunk szelleméből folyó egyenjogúságot és szabadbirtokot mi is követeljük a csángóság számára; de ezt a nélkül is megnyerhetjük, hogy Brassótól elszakadnának. Azt kell kivívni, hogy Brassóvidékre is terjesztessenek ki az ország egyetemének polgárjogai és biztosítsanak a lehetőleg minden visszaélés ellen: akkor aztán mindent megnyert a csángóság, a mit e tekintetben kívánhat. A mi programunk nem az, hogy elköltözzünk innen azért, a mért sok dolog nem úgy foly, mint helyesnek itélnők; hanem az, hogy igyekezzünk hatni a közügyek folyására és mentől helyesebb irányba terelni azokat. Ezt az eljárást ajánljuk csángó atyánkfiaiainak is.

Szerk.

A székely kivándorláshoz. *)

„Van végül egy rész, a mely emberileg és nemzetileg elvész a kivándorlás által.“ — Ezt a szomorító, de nagyon is való mondatot olvassuk a „Nemere“ idei 9-ik számában „A székelyekért“ című czikk 111-ik közlésében. — Czikkiró t. i. három osztályba sorozza a kivándorlókat, ezek: rövid időre, több évre kivándorlókra, s állandólag ott megtelepültekre s végül az elveszettekre osztatnak. Ebből aztán arra a következtetésre jut, hogy még örülni kell, hogy a székelyek gyakorlatilag megkezdették ezen tér mivelését, azaz a Romániába való kivándorlást.

Miután író maga elősmeri hogy van egy rész, mely elvész a kivándorlás által, nem menem ezt a cukorba kevert mérget, valódi gyógyszerkép ajánlani a székelységnek. Azonban az előzmény hibás feltevéseken alapulván természetes, hogy hibás a következtetés is. Czikkiró ugyan is fősujt látszik feketetni a harmadik osztálybeliekre t. i. az ott állandólag megtelepültekre, már pedig épen ez osztály az, a melyik legvagyonosabb, legértelmesebb, de a mely épen az állandó letelepedés által még a román elemet gyarapítja, a magyar elem s magyar nemzetiségre nézve már a második generációban merőben elszakott veszni. Nem egy, hanem száz példát tudnék hozni fel ez állításom bebizonyítására, hogy hogyan lett ott a székely Hamar családból Homoriu s így tovább.

Ime tehát nem egy rész, hanem kettő vesz el nemzetileg ott, még pedig a legjelentékenyebb, t. i. az iparos-osztály nagyobb része és a legeslegnagyobb: a szolgálatotkereső cseledés. Elvész pedig nemzetünk nézve az iparos-osztály az által, hogy leköszön**) magyar polgári jogairól és oláh alatt valóvá lesz. Jól tudom, hogy vannak ott lelkes magyarajku iparosok, kik ezt olvasva így szólanak: „Hogyan mi románok lettünk azért hogy kivándoroltunk?“ — „Nem áll ez, mert mi bizony halálíg magyarok leszünk!“ Azám, ha velünk beszélnek, de tullelöl még azt mondják nekik: ti románok lettetek, mi a mi országunkban csak egy nemzetet ösmertünk.“ Ismétlem, ez állítás beteljesedik már a második nemzedéken s az olyan magyar iparost ki román honfiúsítást nyert, a magyar nemzetre nézve elveszetteknek tekinthetjük.

Pedig épen a legtehetősebbek szoktak így cselekedni.

*) Ezen cikket kiadjuk, mert néhány érdekes adatot tartalmaz. Megjegyezzük azonban, hogy kár volt az illető czikk befejezte előtt szólni fel. Ime már 10. számunkból láthatja a n. t. czikkiró, hogy a romániai „édes méreg“ ellen nagyon is kemény gyógyszert ajánlott lapunk. Hisszük is, hogy végül egy véleményen leszünk.

**) Odaváló műszó.

A romániai magyar iparosoknak tehát valami nagyon ne örvendjünk, ha halljuk, hogy ott állandólag megtelepedtek. Más az, ha megmaradnak ott is fiuról-fiura magyar alattvalóknak a konzulság védelme alatt. Ezek az édes mieink, ezekre minden időben számíthatunk. Ép ez az egyik fő ok, a miért ohajtánók mi a konzulságoknál a magyar hivatalnokokat.

Az a rész a mely cikkiró szerint is elvesz emberileg és nemzetileg fájdalom a legjelentékenyebb, mert ez a leányeselédség. Nem vagyunk mi 30—40 millióból álló nemzet, hogy ezt kicsinyeljük, sőt ismétljük, hogy kormányunk kövessen el mindent e kivándorlás megakadályozására s különösen fiatal leányokat semmi áron ne bocsásson ki Romániába.

A rövid időre és több évre ott tartozkodó honfitársak, csakis mint magyar alattvalók, hadd élvezék e jogot továbbra is, de én részemről kivándorlási engedélyt egynek sem szavaznék. Ne feledjük, hogy ottani ref. egyházaink nem állanak többé összeköttetésben a hazai egyházakkal, hogy a Ferenczrendű barátok is — kik között még is volt egy-egy jó magyar pap — szintén hazajöttek s így ma már csak is az utlevél az egyetlen kapocs a mi a magyar nemzettel össze tartja a kivándorlókat.

Sokkal óhajtabb volna, hogy a székely leányok és munkások hazánkban a vármegyéken keresnének szolgálatot. Itt is tisztességes vagyonkát szerezhetnének és a mi földolag, itt nem vesznének el sem nemzetileg sem emberileg. Minő társadalmi élet lehet ott, hol néhány év alatt annyira súlyed az ifju hogy emberileg is elvesz? Ez más szavakkal csak azt teheti, hogy az egyén erkölcsileg annyira súlyed miszerint megszűnik ember lenni, az az lesz: élő halott. Ne feledjük, hogy e súlyedés visszahat a hazaiakra is. A bukaresti selyemkötös, melyet a székely leányok nyaranta odahaza suhogtatnak, olyan gyászlobogó, mely a honi ártatlan szívek közül toborz áldozatokat. Azon legyünk tehát, hogy székely véreink közül ne vesszen el Románia eldorádójában egyetlenegy is.

Déva váry.

Báró Eötvös József halála.

Mult számunkban hibásan értessítettünk b. Eötvös haláláról. Gyászos elhunytja ugyan is nem f. h. 3-án, hanem f. h. 2-án éjjel 11 órakor történt, hosszás szenvedés után.

B. Eötvös kimulását tüdőbaj okozta, mely már évek óta gyötré, de csak néhány hó előtt ért el veszélyes állapotot. Még ekkor sem volt rávehető, hogy munkálkodásával felhagyjon és csak január elején készteté erős láz, hogy betegyába feküdjék. Állapota már néhány nap óta reménytelen volt s másodikán reggelre hangja oly gyengévé lett, hogy szavait alig lehetett megérteni. A csuklás, mely lázához szegődött volt, ekkorra megszűnt, e javulás azonban csak lát-szólagos volt s éji tizenegy órára a halál váltá fel.

Öntudata folyton zavartalan s elszenderülése csendes, látható fájdalom nélkül volt. Agyát családja s Korányi és Markusorszki orvosok állták körül.

E gyászos alkomból a középületek, az ország-ház, akadémia, egyetem, baloldali kör, Deákkör, nemzeti kaszinó, a városház stb. gyászlobogót tüztek ki. Az akadémia egy hétre megszünteté munkálkodását s tárai ugyan ennyi időre bezáratakt.

A Kisfaludi társaság mult vasárnapról egy hétre elhalasztá közgyűlését.

A nemzeti színház halálózási és temetési napján zárva volt.

A miniszterelnök e hó 5-ére hirdetett táncvígalmá elmaradt.

Ó Felsege, a király következő kéziratot intézte b. Eötvösnek.

„Kedves báróé! Mélyen meghatott szeretett férjének halála, mely nem csak családját, hanem engem szintugy, mint az egész országot a legérzékenyebb fájdalommal illet.

Midőn a haza a boldogultban hő és kitünő fiát, legjobbjainak egyikét siratja, nem lehet, hogy mély sajnálatot ne érezek én is, ki elhunytá által egy hű és böles tanácsadót is vesztettem.

De fenn fog maradni emléke a köztisztviselésben részesült, sepleőtlen jellemű férfunak; — tul fogják őt élni hazafias érdemei, valamint nagybecsű irodalmi művei, s csak ennek tudatában találhat némi enyhítést az övéinek bánata, a példás családapa pótolhatlan vesztesége fölött,

A legbensőbb részvétellel, — mely bizonyára az egész országban, sőt annak határain tul is mélyen érzett viszhangra talál, — intézem önhez e sorokat, azon őszinte óhajással: adjon erőt az Ég e fájdalom-ban, s enyhítse azt az idő! — Budán, 1871. február 3-án.

Ferencz József.

B. Eötvös József temetése

f. hó 5-ikén páratlan részvét mellett folyt le.

A legtöbb magánháznál gyászlobogó lengett. Az emberek kora reggel óta tódultak a halottas ház felé, hol az elhunyt egykori dolgozó szobájában volt felállítva a ravatal. A gyászposztóval bevont szoba közepén állt, 24 gyertyalángtól környezve. Oldalvást a családi czímer függött, fejénél nagy felhőszelvény kezeszt, lábainál pedig két gyászruhába öltözött városi díszőr foglalt helyet a kivont karddal.

Délutáni egy óráig egyre hullámozott körötte a gyászolók nagy sokasága, mely végbucst jött mondani az elköltözött nemes lélek porleplehez. Csak arca volt látható, melyről a halál küzdelme sem törölhető le a jóság és szelidség kifejezéseit. A koporsót nagy öröközőld koszoru díszíté. Lecsüngő hosszú fehér szalagjain „A bécsi egyetemi magyar klubb“ szavak voltak olvashatók.

Háromnegyed kettőkor kezdtek gyülekezni a küldöttségek. A ravatalhoz vezető ajtó közelében foglaltak helyet az elhunyt minisztertársai, az ország-

gyűlés mindkét házának számos tagja, kikhez az akadémianál József főherczeg csatlakozott, míg a királyt udvarmestere képviselé. Megjelentek az akadémia, az egyetemi tanári kar, a Kisfaludy, történelmi és természettudományi társulatok, az országos, a megyei és városi hatóságok, a hitközségek küldöttségei s befogadásukra a ravatal körüli helyiségek nem voltak elég tágasak.

Az egyetemi ifjuság, valamint a főváros összes egyletei és társulatai gyászszal bevont zászlóikkal a halottas ház előtt álltak beláthatlan hosszú sorban.

A polgárság sűrű tömege mellett, mely az Erzsébettért, a fürdő- és bálványutczát ellepte, díszbe öltözött városi és megyei huszárok képeztek sorfalakat. A résztvevők között a társadalom minden osztálya képviselve volt s a nagy számmal megjelent katonaság és honvédség közt számos tábornokot s magas rangu tisztet láttak.

A hamvak beszentelését d. u. két órakor végzé Rath Simon, lipótvárosi plébános a helyhez mért segédlettel.

A ravatal közelében térdelt a gyászoló család s fel felhangzó zokogásánál nem volt szem, mely száraz maradt.

A szertartás végével a család visszavonult s csak az elhunyt legközelebbi barátai és tisztelői maradtak, míg a sokaság meghatva oszlott szét.

A menet elvonulása órákat vett igénybe.

V i d é k.

Az olt mellől.

A székely életrealóságáról igen meggyőző adatokat nyújtott a „Nemere“ 3-dik számában. Legyen azonban szabad e sorok írójának e tárgyban, nem további érvekkel, mint inkább némi adalékkal szolgálni.

Nem rég vala szerencsém egy erdővidéki (n.-baczoni) székely atyafihoz, ki őszinte, szives, szinte erőszakos marasztásra nálam tölté az estét. Igen, erőszakos marasztásra, mert közbe legyen mondva, a székely, ha útban van, nem fél zizartartól, s nem keresi a fedele, ő mint a lemming éjjel-nappal megyen, fut-fárad. Megmaradott tehát nálam: de lovait székre réhez visszafordítva, jó istáloba be nem kötötte. Ő maga nevével együtt, habár az estét benn, de az éjjel hasonlólag künn töltötte.

Az este élvezetesen telt el. Természetes, hogy a székely életéről folyt a beszélgetés. S miről? Vegyük rendre!

Első tárgy a népnevelés ügye volt. A székely ember előtt nem új, de nem is avult tárgy ez. Kérdésemre elbeszélte, hogy miként áll községében a nevelésügy. Beszéd közben mondtam, hogy a nm. közoktatási miniszter ur minő szép iskolai szereket küldött nekünk; p. fizikai eszközöket, rajzokat, táblákat, számoló gépet. Mire megjegyzé, hogy ő soha se látta az utóbbit, szeretné látni, mert ő is esztergályozott

TÁRCSA.

Az én gyermekkori jó barátom.

(Folytatás.)

A mig Kolozsvárra beérkeztünk, összebeszélünk toronyát-boronyát. A Középutczában rendbe állott az egész zászlóalj és az ősz Kemény Farkas lelkesítő beszédet tartott hozzá, melynek végeztével a zászlóalj feloszlott és minden család diadallal vitte haza a kebeléből szakadt honvédet.

Mi is vittük a mieinket: de nagy csodálkozásunkra a szoba ajtaja előtt mindkettő megállott és nem akart belépni; néztek egymásra és nevettek. Sok unszolás után bátyám azt mondja: valljuk meg Jancsi, hogy minket bizony megleptek a faliszerek s nem akarnók őket a melegbe bevinni. Ez már más dolog fiaim — mondja az anyám — menjetek a nyári konyhába, küldök nektek szükséges ruhaneműt.

A két honvéd rövid időn az atyám ruháival átváltozott békés polgárrá. A honvéd-egyenruhát pedig a sütökemence fogadta szállásba.

A harmadszor felmelegített töltött káposztának nagy keletje volt. Mit mondasz Jancsi, ilyen nem et-tünk Feketetónál? Nem bizony, de ilyen jót életemben sem ettem. A bor sem volt, miért szégyelje magát, a fiuk nagyon meg lehettek szomjuhozva, mert gyakran kocziintották a poharat. Bizony Jancsi bort is már rég nem ittunk; hej pedig mikor a csikorgó hidegben előrsön voltunk, jól esett volna. No még jó hogy pálinka volt, felelt Jancsi, különben el is vitt volna az ördög.

Mi csak néztük az evésben, ivásban vetélkedő két honvédet és hízunk örömmünkben, hogy nekik jól esett. Végül bátyám letette a villát. No én kibékültem a hat heti éhséggel. Én is — azt mondja Jancsi — ugy képzelem, mintha mindig jól lettem volna lakva.

A bátyám felkelt s az anyám háta megett végig dőlt a diványon, megfogta a jó mama derekát: no mamácskám, itt vagyunk hála istennek. Eleget is imádkoztam értetek, édes fiam, mindig rólatok gondolkoztam: eleget búsultam, de nem szóltam semmit, mert tudod, apád mindjárt azt mondja, mire való az oknélküli érzégs, a mi így van, nincs másként.

A jó öreg addig pipákat töltött, mig anyám a fiát czírokálta s kényeztetete; adott egyet a bátyámnak, egyet Jancsinak, ki a kemence mellé ült és ott a tüzet igazgatta. Gyujts rá fiam s beszéljessünk mi ketten, a mig az a fiu ott az anyjával kényezteteti magát. A mint hallottuk ütközetetek is volt. Volt, ha az ember épen ütközetnek akarja nevezni. Urbán eljött volt egy meglehető sereggel ellenünk; azt gondolta, hogy egy jó reggelire sem leszünk elegen. De Csucsánál egy völgyuszorulatban igen jó állást foglaltunk, a gyalogság támadását több ízben visszavertük, ugy, hogy tiszteik nem birták több támadásra reábirni. Ekkor a chevaulegerek ezredese — ugy gondolom Secantennek hívták; mint mondják, olasz vagy francia volt — a gyalogság felbátorítására lovastámadást rendel és azon kiáltással: utánam fiaim! bevágta a völgy két oldalán, egy része pedig pár ágyúnkkal annak fenekében volt felállítva. Agyafurt dolog volt az egész; mi lőtávolságra bocsájtottuk az ellen-

lovasságot és akkor sortüzet adtunk, sok elhullott szegényekből, legelől vezetőjük; három lövést kapott. Erre az egész lovasság megfordult és maga közül igen sokat legázolt. Kár volt az ezredesért, szép és a mellett derék vitéz ember volt. Illő tisztelettel el is temettük.

Hát mond meg te nekem Jancsi: ez a fiu hogy viseli magát mint katona? Bátorsága van, azt már láttam. Egy éjszaka valami tüzet veszünk észre nagy messze egy hegyoldalban; a kapitány azt mondja, hogy két legénynyel menjen el és nézze meg, ki van ott. Nagyon sajnáltam, hogy én is nem mehettem vele, de tudja, instálom a tensurat, a katonának meg van a regulája s nem tehet azt, a mit akar. Mindnyájan figyelemmel néztük a tüzet, de soká tartott mig oda érhetek, mert temérdek árkon-bokron kellett átgázolniok.

Egyszerre hallunk három lövést, és kevés idővel azután elalszik a tűz. Vissza még későbbre érkeztek, mint oda; lehet kerülő uton jöttek, vagy nekem tetszett a várakozásban az idő hosszának. Végre megjötték mind hárman és megtudtuk, hogy a tűz mellett három chevaulegert találtak, kik ott sütköztek; de a lövésre hirtelen lóra kaptak s odább állottak. Amint mondom, bátorsága van elég, hanem a requisitiohoz nem ért. Már tudja a teinsur, mikor a katonának valamire szüksége van, eztán elmegyén és keres ott, a hol van; már pedig az embernek sokszor felkopik az álla, ha requirálni nem tud.

(Folytatása következik.)

hallomás után egyet. Megnézve, nagyon örült, hogy az övé, festést kivéve, alább nem áll. Hogyan — kérdém — hát mesterember? Nem én uram, azonban meg tudok egyet-mást csinálni. Ősi életem (belső telkem) szük, szántóföldem egy-két köből férőjü lévén, s isten, uram, cselédekkel (gyermekkel) megáldva: kaparnom kellett, ha élni akartam. Magam hoztam az eszközfát, szekeret csináltam, vasat vettem Hermányból, egy károsodott lovam bőréből fűvót, műhelyt csináltam, s szekereimet megvasztam. S a mit előbb szükségből csináltam, most hasznát veszem, másoknak is csinálók, és vaszok szekeret. A filléreket megtakarítva: lassan-lassan vettem egy-egy darab kenderföldet. Ez alatt gyermekeim is növegettek (növekedtek). Van most három nagy fiam, két leányom; azonban költségem kevesebb, jövedelmem több. Hogyan értsem ezt? Hát úgy uram, hogy több kéz többet fog. Nyárban erdőn-mezőn vagyunk, kivéve egyik leányomat, a ki végzi a gazdaságot otthon, és kihozza az ételt a mezőre, — azonban ő is üres idejében nem hever, készíti a veres cserepet (házföldre). Így telik el a nyár. Télben kiegészítjük a cserepet, nappal furunk-faragunk, kovácsolunk, estve fonunk mindnyájan. Hogyan? hát a férfiak is fonnak. Igen uram, — önrizzel szóla a derék székely nő — meg nem szenvedném, hogy fiaim hiába lenyéljenek a pest (nyujtott kemence) alatt, 20—30 kalangya kender természetve, s télen így megfonva, megszöve, a brassói piacon csak bejön valami, a miből ismét vagy egy daraboska rotványt veszünk, s kenderföldd (kövére) tesszük.

Ime t. szerkesztő ur, így él a székely. Hát nem megérdemelne-e, hogy a székely életrevalóságot, iparhajlamot az országos törvényhozás is figyelembe véve, a székelyföld helylyel-közzel egy-egy műhelylyel felszerelt ipartanodával, meg vagy-ez országosan alapított gyárral is megajándékozzatnék? Az ajándék dusan megfordulna az országnak.

Viszhang.

A „Nemere“ 7. számában „Oskolaügy“ czim alatt egy k.-vásárhelyi ügyszerető polgártárostól, alábbi cikk jelent meg.

„Mindaon községek lakói, kik illető előjáróságuk által, részint a kormány rendeletéből, részint ügybuzgóságból szorongattatnak azért, hogy tanköteles gyermekeiket adják iskolába, huzódjanak K.-Vásárhelyre és környékére gyermekeikkel együtt, mert itt az eddigi tapasztalat szerint, nem háborgattatnak.“

Idézett cikkre a K.-Vásárhelytől távolabb eső helységek lakóinak figyelmét legyen szabad felhívnom arra: hogy S.-Szt.-Györgyön és vidéken is (tisztelet itt is a nagyon hevés kivételnek), de fennebbi bajban szenvedő szülők számára kitűzetvén a mentő lobogó, téltűz idején nincs miért, hogy oly messze fáradjanak a jó szülők kedves gyermekeikkel együtt, hiszen tapasztalhatták, hogy ide haza is nyugodtan lehetnek.

Nálunk szabadon lélekzelhetünk a törvény teljességébe vételétől sok tekintetben, mert a szervezés órája közelg.

Külföld.

A nagy politikában felettébb zavaros a helyzet újból. Isten tudja, lesz-e valami a német-francia békéből. Ha igazak a tudósítások, melyek a Bismarck által szabott békefeltételeket közlik, alig remélhető béke; s ha lesz is, csak ideig-óráig tart. Arról van ugyanis szó, hogy Franciaország adja át Elzászt, Lotharigia egy részét és fizessen nyolczezer millió frank hadi kárpótlást. Ez összeg oly nagy, hogy annak csupán kamataiból teljesen fedezhetné Németország évről évre összes katonai kiadásait; ennek évi kamata több, mint Magyarországnak összes évi bevétele; ha fejenké-t rónák ki, minden lélek Franciaországban, a koldus árvájára is, 200 frank esnék.

Tehát azonkívül, hogy oly roppant vagyónát kiélté, felprédálták, elrabolták a németek, még kötelezze magát Franciaország oly nagy mennyiségű évi adó fizetésére is, mely mellett neki magának, saját költségeire igen kevés marad s a melylyel épen ellene egy óriási hadserget lehet hizlalni folyvást.

Ilyen feltétel mellett csakugyan megvalósulna egy német lapnak nemtelen cinizmusal tett azon állítása, hogy most Franciaország s utóbb Olaszország is vazalussa lesz a németeknek.

Nem csuda, hogy Gambetta és vele az ország déli részei ilyen feltételekről tudni nem akarnak s újabb seregeket szerveznek, újabb erőfeszítésre készülnek.

Most már mintha az angol is készülne. Lapjai legalább nagyon megtámadják a porosz követelést; örülnek és nemtelennek nevezik. Híre jár, hogy hadserge is készülődik.

Ugyanezen hírekkel függ össze azon legújabb tudósítás, hogy Poroszországból megint szállítják a hadiszert és erőt Franciaországba.

Más oldalon a szomszéd Románia fenyeget újabb zavarokkal. Nem kevesebbről van szó, mint arról, hogy fejedelme. a híres Károly, felpakoljon és ott hagyja az egész dicsőséget.

Vilmos király öcsese miatt nem sokat fáj a fejünk; sőt még örülünk rajta, ha szomszédaink népseerübb és alkotmányosabb érzelmi uralkodót találhatnak Bismarck bábjánál: hanem az a baj, hogy a zavarban a muszka kezét sejtjük, s mindenestre tartani lehet, hogy az fogja felhasználni Románia lehető zavarait.

A Lajthán túl megint miniszterváltás van: gr. Potocky lemondását elfogadta s valami gr. Hohentwartot bizott meg a felség a miniszterium ujjaalakításával.

Ott is, mint Romániában, nem igen tud gyökeret verni a parlamenti felelős kormányzat.

Gambetta kiáltvány, melyet f. hó 1-én intézett a francia nemzethez, kövezőleg végződik: Mulhatlanul szükséges, hogy mindnyájan a köztársasági lobogó köré sorakozzunk! Némuljon el a szenvedély, ne mutasson gyöngeséget senki! Esküdünk, hogy szabad férfiakhoz illően fogjuk mindenki ellen Franciaországot és a köztársaságot oltalmazni. Fegyverre! fegyverre! Éljen Franciaország! Éljen az egy és oszthatlan köztársaság!

Legújabb.

Bécs, febr. 5. A „N. fr. Pr.“ némi tartózkodással jelenti, hogy Beust állása a delegatiónk kedvező befolyása mellett is megvan ingatva. Az osztrák miniszterium erősen katolikus színezettel fog birni. Az alkotmány-pártból egyetlen delegált sem szólított fel a belépésre. Kaiser, Beust s Potocki minden ajánlatra azt felelte, hogy majd Bécsbe érkezve fogja magát elhatározni.

Bécs, febr. 5. Bukuresti legújabb hírek konstatálják, hogy Károly fejedelem marad s kísérleteket tesz az alkotmány megváltoztatására; a különböző hatalmak ügynökei a fejedelem érdekében működnek.

Berlin, febr. 5. A versaillesi szerződés következtében a német pótesapatok és lőszer-készletek szállítása ismét megkezdett.

Berlin, febr. 5. A Favre és Bismarck közt folyó értekezésekben már volt szó a fegyverszünetnek esetleg márczius 1-ig leendő meghosszabbításáról, hogy a francia alkotmányozó gyűlés kellően megvitathassa a béke és a kormányforma kérdését. Egy befolyásos délnémet államférfi állítólag felszólította Bismarckot, hogy Ausztriának az 1866-ki 20 millió forintnyi hadiköltséget a főancia hadikárpótlából térítse meg.

Bern, febr. 5. A Herzeg és Chinchamp tk. közt kötött egyezmény szerint a francia részről átadott fegyverek és hadikészlet a békekötés és az okozott költségek megtérítése után Franciaországnak visszaadotnak.

Brüsszel, febr. 4. Aumale hg. egy manifestumban kinyilatkoztatja készségét a jelöltség elfogadására, s ámbár az alkotmányos monarchia előnyeit festi, igéri, hogy elősmeri a köztársaságot és csatlakozni fog hozzá.

Versailles, febr. 4. A „Gaulois“ szerint Bismarck valamennyi francia tisztnek megengedte, hogy mint jelölt az alkotmányozó gyűlésbe felléphessen, ha azonban még nem választatnék, köteles az illető három nap alatt hadifoglyul ismét jelentkezni.

A „Nemere“ eredeti táviratai.

Feladatott Pesten 9-án d. u. 1 óra 23 perczkor.
Érkezett d. u. 3 óra 30 perczkor.

A bécsi miniszterium kinevezése ilten nagy megdöbbenést okozott.

Hir szerint Andrassy Beust helyét, Lónyay a magyar miniszterelnökséget fogja átvenni.

M. k. 23. honvédszázalaj parancsnoksága.

A „Nemere“ t. sáerkezátóságének.

A főméltóságú m. kir. honvédelmi miniszteriumnak folyó év január 30-án kelt 3578. számú kibocsátványa folytán az V. honvédkerület részére Nagy-Szebenben egy tisztképző-iskola (Offiziers-Bildungs-Schule) folyó hó 13-án kezdetét veendő, mely tanfolyam hallgathatását a köteles honvédaltiszteken kívül, más polgári egyéneknek is, kik ebbéli kiképeztetésüket óhajtják, saját költségükön, de díjmentesen, engedélyez. Ezen engedélyezést sziveskedjék a t. szerkesztőség lapjában felvenni s általános közhírré tenni.

Brassóban, 1871. febr. hó 9-én.

Kabos, őrnagy.

V e g y e s.

Levellek, melyek a segélypénzek mellett érkeztek.

Tisztelt szerkesztő ur!

Tegnapi lapjában megjelent felszólítása folytán ide mellékelek egy 50 ftos urb. kárp. kötvényt, 1870. január 1-től járandó kamatszelvevényvel együtt, a szerencsétlen francia nemzet sebesültjei számára.

Ezen csekélység ugyan magában véve nem sok enyhítést szerzend ama dicső nemzet hazájáért vérző harcsoainak: hanem azon remény vigasztal, hogy minden honfitársam, bár mi kevéssel járuland tehetősége szerint ezen szent célhoz, s majd a sok csekélység együtt, meglehetőss összeget képezend, midőn ön azt elrendeltetése helyére juttatja.

Zabola, február 4-én 1871.

Gr. Mikes Benedek.

Tekintetes szerkesztő ur!

A m. k. 23. honvédszázalajbeli, jelenleg tetteleg szolgálatban álló, altisztek és pár közhonvéd, napi zsoldjaikból megtakarított filléreiket sziveskedjék a francia sebesültek javára elfogadni. Csekélység, de tudjuk, hogy nem azon $\frac{1}{1000}$ vagy $\frac{1}{1000000}$ -dik rész krajczár árán fognak a sebek behegedni, mely ezen csekélységből az egyesekre esik; hanem azon tudat, hogy mi is részvétellel viseltetünk irántuk, fog balzsamot csepegtetni azon sebekre, melyeket a hazafiai szent kötelesség teljesítése alkalmával kaptak.

Bújte Mózes.

Tisztelt szerkesztő ur!

A „Nemere“ 9. számára igen érzékenyül ecsetelte a nagy francia nemzet hősiesség magatartása utáni szerencsétlen bukását; szívünkre vettük egyesek is, s különösen a brassói csizmadia-czéh az ő meggazdálkodott közkasszájából is 25 fttal a szerencsétlen francia özvegyek és árvák segélyezésére befolyt kiavánt. Értesitem t. szerkesztő urat, hogy mi a fennevezett czéhnél két nemzetből állunk, magyar és szász, és ma a 19. században is találhatók, a ki a faj és vallásra tekint; azért nagy küzdelembe került, míg a fennevezett szerencsétleneknek 25 fttal juttathattunk. Csakis azon móddal, hogy a győző félnek is ugyanannyit szavaztunk meg, mert a szász nemzet most is, mint mindenkor, azért kéri a teremőt, hogy segítse a győztest, hogy annál biztosabban kaspaszkodjék annak frakkjában; pedig nézetem szerint sem francziát sem poroszt nem kívánunk segélyezni, csak a szerencsétleneket. Ez az én hitvallásom.

A fennevezett czéhnél egy tagja.

(A brassói magyar kaszinó tagokhoz). Rendkívüli ügyek parancsolják, egy rendkívüli közgyűlést tartását. Midőn ezen rendkívüli közgyűlést jövő vasárnap u. m. f. hó 12-én délután 4 órára kiírom, felhívom a t. cz. magyar kaszinó tagjait, miszerint arra minél számosabban megjelenni sziveskedjének. Pánczél, elnök.

(Eckardt Lajos), az ismert német aesthetikus, ki tavali felolvasásairól nálunk is jó emléken él, mult szeredán Elbe mellett Teschenben agyvelőgyuladásban meghalt.

(Az 1871-ki londoni) nemzetközi kiállításra kiküldött m. kir. biztos a következő és zeneművészeket érdeklő hirdetményt tette közzé a „Bp. K.“-ben. Az 1871-ki londoni nemzetközi kiállítás angol központi bizottsága a kiállításban résztvevő minden országot felhívott, miszerint legkittinőbb orgonaművészei egyikét a kiállításra kiküldje, hogy a „Royal Albert Hall“-ban felállított orgonán e nyár folyamában egy

héten naponként kétszer játszó. Tiszteletdíj fejében s egyszersmind az utazási és tartozkodási költségek fedezésére az illető művész az angol központi bizottságtól 50 font sterlinget (500 ezüst forintot) kap. Mindazon hazai művészek, kik ezen kiküldésért pályázni szándékoznak, felkéretnek tehát, miszerint ebbeli szándékukat f. é. márczius 1-éig Posner ural közölni sziveskedjenek. A Liszt Ferenc elnöklete alatt szakértő bíráló-bizottság előtt teljesítendő próbajáték ideje és helye a pályázókkal a bejelentési határidő lefolyta után fog közöltetni.

Közgazdasági rovat.

A honvédség öltözeti szükséglete beszerzéséről.

Ugy értesültünk, hogy a honvédség rövid időn új öltözettel fog ellátni. A bakancs helyett a czélszerűbb csizma, vörös nadrág helyett más színű, a zsinoros atillák helyett zsinórtalan, vagy kevésbé zsinórozott fog használatba jönni.

Az említett öltözéki kellékek beszerzésére némi megjegyzéseink volnának:

Mostanig úgy a sorkatonaság, mint a honvédség részére, a szükséges ruházat nagyban, és kevés vállalkozók útján szereztetett be.

Ezen beszerzési módnak lehetnek bizonyos előnyei, a könnyebb kezelhetőség, és az által, hogy a gazdag nagyban vállalkozó olcsóbb áron képes a szükségletet kifizetni és megfelelő biztosítékot képes tenni. De mint a tapasztalat mutatta a beszerzésnek ezen módja

igen sok tekintetben nagyon is hátrányos volt. A legénység silány rosz kelmékből kiszült ruha-nemekkel látatott el, a mely rövid időn lefoszlott. Különösen a lábbelit illetőleg, a mult őszi gyakorlatok alkalmával, meggyőződünk a felől, hogy az oly gyarló volt, hogy a honvédek néhány napi gyakorlat után csak nem meztláb maradtak.

Az öltözeti szükségletnek kicsinybeni beszerzése eddigelé vagy épen nem, vagy nagyon ritkán és csekély mértékben kísértetett meg. Ezen beszerzési mód pedig nagyon sok előnnyel kínálkozik.

Ugyanis ez által a hazai ipar nagy mértékben emeltetnék, a mig a nagybeni beszerzésnél Magyarhon határain túl eső iparosok vétetnek igénybe; a pénz a hazából kimegyen, és a hazai iparos, a ki az addig polgári állapotban volt, és most honvéddé vált egyéneket ruházattal ellátta, előbbi keresetéből, aránylag a honvédség számához, veszit.

Ha a hazában az ipar nem volna annyira fejlődve, hogy az a szükségletnek meg tudna felelni, nem emelnék szót; de meg vagyunk győződve az ellenkezőről. Például Brassó városának ipara annyira előhaladt, hogy posztó- és bőrgyáraiból, kitűnő szíjgyártó és csizmadia iparosaival képes volna a legrövidebb idő alatt Erdély, de sőt a haza összes honvédségét is, minden szükséges ruhanemekkel a legjobban ellátni, és e mellett a pontos szállítást illetőleg megfelelő biztosítékot tenni.

Nem akarjuk mi ez által azt mondani, hogy Brassónak kizárólagos szabadalom adassék, hanem csak arra akarunk utalni, hogy a hazában a szükség fedezni lehet.

A honvédszállóalj parancsnokságok ezen beszerzéseket minden nagy fáradság nélkül megtennék, és a magas kormány meg lehetne nyugodva, mert azok ellenőrzése mellett az állam egy fillérig sem károsítatnék, e mellett a főzél, a hazai ipar emelése, és az, hogy a honvédség illő áron, megfelelő és kitűnő minőségű öltözettel látatnék el. A mi annyival inkább feltehető, mivel a honi iparos hazafiságból, és tekintettel arra, hogy ez által biztos és időről-időre megújuló munkára számíthat, igyekeznék a honvédséget, saját gyermekeit és testvéreit, az idő viszonyosságaitól legjobban megóvni.

Brassó városa már több alkalommal részt vett katonaság számára ruhaszállításban. Oláh- és Törökország katonái maig is az innen szállított posztóból öltözködnek, ámbár hogy az említett országok olcsó szállítással mellett, más helyről is könnyen elláthatnák magukat.

Óhajtánók, ha a magas kormány Brassó kitűnő iparára tekintettel legyen, és ott, hol az, mint fennebb megmutattuk, az állam kára nélkül történhetik elősegélje.

Bécsi börze február 9-én.		Brassói pénzárak f. 9-én.	
Pénznekem.		Pénznekem.	
Arany	5. 85	Arany	5. 87
Napoleon'dor	9. 94	Napoleon'dor	9. 90
Ezüst	121. 50	Magyar 20 franc	9. 90
Magyar földteherm.	78. 50	Ezüst huszas	— 40
Erdélyi „	75. 25	Tallér	2. 30
Banai „	77. —	Török lira	11. 35

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: **Kenyeres Adolf.**

PAP FERENCZ

nádszék- és butorgyártó.

Figyelmébe ajánlja a t. cz. közönségnek jó és oltsó nádszék, fotele, kanape, pione és több fából való szobabutorait.

Megrendeléseket elfogad, és a távolabb vilékre is gyorsan kieszközöl. Kivánatra mintakártyákat bérmentesen küld.

Ugyanott egy tanuló felvétetik.

Gyára és raktára vagyon Brassóban, a Nagypiatzon 326. szám alatt a Remenyik-féle házban a rendőrség (22) mellett. 9—0

(21) **Dr. Miller** 5—0

moha-növény nedve.

Több orvosi tekintélyek és magányok bizonyítványai által elismert hatású és légeső és tüdő hurutos taghártya bántalmaiban. Nehéz szinte mellrepszto köhögéseknél, több évekig tartott rekedtségnél, görcsös köhögésnél és a gyermekeknél előforduló számarhurtnál, kitüntetésben részesült.

Ezen szer még kezdődő tüdővész ellen is a legkitűnőbb sikerrel használtatott.

Egy eredeti tégely ára használati utasítással együtt 50 kr. o. é.

Található: Brassóban gyógyszerész Jekelius Ferdinándnál, Duschoiu J. kereskedésében, Kugler Ede Ó-Brassói gyógyszerésztárában és J. Miller halpiaczi kereskedésében, Csikszeredán Leicht F., Décs Kremer J., Fogaras Megay J., Gyergyó-Szt.-Miklós Fröhlich E., N.-Szebenben Sill M., Hosszafaluban Jekelius A., Kézdi-Vásárhelyt Lukács F., Kolozsvárt Dr. Hinz Gy. és Binder H., Nagyenyeden Horváth F., S.-S.-Györgyön Benkő és Csutak, Földvártt Folbert F. gyógyszerésztáráiban.

Bérbe adandó jószág.

Brassótól 3, S. - Szt. - Györgytől egy negyed mértföldnyire fekvő Kilyén helység és határában közel 200 hold szántó, kaszáló, kellő gazdasági épületek, veteményes és szép gyümölcsös kertekkel, egészben, vagy részletekben használatra bérbe adandó.

Bővebb felvilágosítást ad a szerkesztőség. (37) 3—3

Hazai finom és jutányos rum, liqueur és rozsolis gyára

Kenyeres Károlynak

Brassóban, Felváros, Katalin-utca 288. sz. kút-utca 315/16. sz.

ajánlja dús raktárát mindennemű rum, liqueur, rozsolis, szeszek, essenciák, kivonatok és egyáltalában minden ezen szakmába vágó cikkekkel legkitűnőbb minőségben a legolcsóbb gyári áron.

A liqueur-palaczkok legizletesebben kiállítva a legújabb és legkellendőbb alakban.

Továbbá ajánlja ugyanannak a művegytani készletek gyára a többek között a már általános mint kitűnőnek elismert tintát, szines és fekete, író és másoló tintákat minden minőségűt, diszletes palaczkokban, legolcsóbb áron.

Nagy raktár kitűnő szép szövéténekből, szilárd crayon festékekkel megfestve vagy kék papírral bevonva.

Terjedelmes árjegyzékekkel bármikor szivesen bérmentve szolgál.

Az ország nagy részét láttam el már eddig is

gyártmányaimmal, s bizalommal hívom fel a közönséget, hogy gyártmányaimat a hasonnemű külföldiekkel összehasonlítsa. A mi pedig az árat illeti, épen azért, mert itthon állítom ki, feltűnőleg olcsóbban szolgáltatok akármely külföldi cégénél. (4) 5—0

Kiadó bolt.

A piacon a Lensoron

a Safrano-féle házban egy singes kereskedéshez szükséges butorzat van eladó.

Bővebb felvilágosítást ad (35) 3—0 **Halmen J.** (8) 5—0

Nagy József, orgonaművész,

mindennemű új művek készítésére és régik javítására folyvást vállalkozik legolcsóbb áron.

Lakása: Brassó, Bolgárszeg 1436. sz. alatt.

Selyembogár-tojások.

Alólírotnál a legjelesebb fajtájú selyembogár-tojásokat a legjutányosabb áron lehet kapni.

Valódi hétfalusi faj a legegészségesebb bogarak valnak belőlle.

8 évi tenyésztés alatt a vésznek nyoma sem látszott rajtuk.

Egyszersmint tenyésztési utasítással is szolgál

(38) 2—0 **Bitai Sándor,** néptanító Pürkeretzen, Brassó vidékén.

Műszerraktár.

Alólírt ajánlja a t. cz. közönségnek nagyszerű saját gyártmányú műszerraktárát, a melyben mindennemű acs-, asztalos-, kádár- és kereseknek szükséges műszerek a legnagyobb daraboktól a legkisebbekig a legkitűnőbb minőségben és legnagyobb választékban jutányos áron kaphatók.

Megrendelésre készíti a jelenleg annyira kedvelt télen nyáron használható tartós és szép

(25) **ablakredőket** 6—0

(Jalousien), a melyek felhuzva, leeresztve és kitémasztva minden szobának díszére szolgálhatnak és nyáron a szobát kitűnő hivesen tartják, csinososságra, könnyűségre, tartósságra és olcsóságra pedig, minden eddig ismert ablakredőket felülmulnak.

Egy □ lának ára 50 kr. o. é.

Nagyszerű koporsó- és halotti ruha-raktárában saját gyárában készített koporsók minden nagyságban, az egyszerűtől a legdíszesebb kiállításig, valamint a legelső kül- és belföldi gyárokból készült halotti öltözetek és más halotti dísztmények a legnagyobb választékban és igen jutányos áron kaphatók.

Járosi János.

Lakása és raktára Nagytuczában, 519. sz. a. van.

Az előpataki hajtó pezsgő-porok

magokban foglalják a híres előpataki gyógyforrások oldó vegyalkat részeit és ezen ásványvizek gyógyhatását fokozott mértékben bírják.

Különösen kitűnő hatása van e porok használatának a gyomorhurutban, gyomorgyöngeségben, étvágytalanságban, gyomorpuffadásban, emésztési gyöngeségben, gyomorgörcsben, zahában (tulságos gyomorsavany), vagy is az ugynevezett mellégésben; továbbá máj- és lépdagatban, az epe rendetlen el- és kiválasztásában, epedugulás-sűrűség és epekövek ellen és az ezen állapotokból származó makacs sárgaságban, ugy nemkülönb a test akármely szervének elnyálkásodásában, nehéz lélekzés és szívdobogásban; a belek zsongtalaúságban (erőtlenség) a szélkórban, altesti vérpangásban, kezdődő vízkórban, különösen pedig az aranyérben, a vese hughólyag és hughyosó hurutjaiban, vese- és hughyokövek képződése ellen, az anyaméh idült takarjában és daganatában, fehér folyásban, méhvérzésekrei hajlamban, szedülésben, fő- és mellhezi vértorlásban, makacs csuklásban, rásztkórban és méhszenyben (hypochondria és hysteria).

E porok nélkülözhetővé teszik az ingerlő hatású drasztikus hashajtó szereket. Hatásuk biztos, szelid és fájdalommentes, mivel alkatrészei gyengén oldó, hűsítő és csilapító természetűek; ugyanazért huzosabb ideig is veszély nélkül használhatók, - miről a bel és külföld több orvosi és tudományos tekintélyei és számos beteget elismerő nyilatkozatokat küldöttek be.

Ara egy 12 adagot tartalmazó doboznak használati utasítással 1 ft. o. é.

☞ Kaphatók e porok minden jelesb gyógyszerésztárban és minden jelentékenyebb ásvány és fűszerkereskedésben.

☞ Főraktár és szétküldési iroda Brassóban Száva Gerőnek a „koronához” címzett gyógyszerésztárában.

(1) 4—0